

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 4C/588/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812211756
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Farkašovská
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7812211756.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Ivetou Farkašovskou, v právnej veci žalobcu Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35763469, právne zast. JUDr. Oliver Baláž, advokát, Zámocká 10, Bratislava proti žalovanej N. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XXXX/X, M., t.č. na neznámom mieste, v konaní zast. opatrovníčkou N.. N. M., D. G. Ú. B. G. U.Š., o zaplatenie 603,65 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 354,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 12. 10. 2010 do zaplatenia, to všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 603,65 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z čiastky 603,65 Eur od 12. 10. 2010 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. V návrhu uviedol, že Slovak Telekom a.s. je od 01. 07. 2010 univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti T-Mobile Slovensko a.s., ktorá bola zrušená bez likvidácie a dobrovoľne vymazaná z obchodného registra. Medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 07. 05. 2005 uzavretá Zmluva o pripojení č. 2035420, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá užívateľská SIM karta s prideleným telefónnym číslom XXXX XXX XXX. K tejto zmluve bol dňa 08. 06. 2009 uzavretý Dodatok "20+20 Viac", na základe ktorého bol žalovanej predaný mobilný telefón značky Sony Ericson S302 v hodnote 109,-Eur za cenu 1,-Euro. Žalovaná sa okrem iného zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nej si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností s následkom odstúpenia od zmluvy bola v Zmluve dojednaná zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eur. Vo Všeobecných podmienkach je odkaz na výšku úrokov z omeškania v zmysle platnej zákonnej úpravy. Záväzkové vzťahy sa spravujú Občianskym zákonníkom, okrem práv a povinností výslovne upravených zákonom č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách. Žalovaná prevzala ako neoddeliteľnú súčasť Zmlúv Všeobecné podmienky poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. (v ďalšom texte len "Všeobecné podmienky") a cenník služieb, s ktorými sa žalovaná oboznámila pri uzavieraní Zmlúv a Dodatku a ktoré sa zaviazala dodržiavať. Žalovaná si neplnila riadne svoje zmluvne dohodnuté povinnosti a neuhrádzala žalobcom vystavené faktúry za poskytnuté služby. Dňa 19. 11. 2009 bola obmedzená činnosť jej SIM karty zo Zmluvy č. 2035420 na prijímanie hovorov a núdzové volania. Dňa 13. 01. 2010 po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty na zaplatenie dlžných čiastok žalobca odstúpil od zmluvy. Žalovaná čiastka predstavuje poplatky za hovorné, ostatné telekomunikačné služby a zmluvnú pokutu. Úrok z omeškania si žalobca uplatňuje od 12. 10. 2010, čo je deň nasledujúci po dni splatnosti ostatnej faktúry. Žalovaná čiastka pozostáva z nasledujúcich

neuhradených faktúr: faktúra č. 7908912638, splatná 11. 10. 2009 v sume 214,79 Eur - mesačné poplatky, hlasové služby, nehlasové služby a iné poplatky a služby, faktúra č. 7909957382, splatná 11. 11. 2009 v sume 89,50 Eur - mesačné poplatky, hlasové služby, nehlasové služby a iné poplatky a služby, faktúra č. 7911018418 splatná 11. 12. 2009 v sume 48,75 Eur - mesačné poplatky, hlasové služby, nehlasové služby a iné poplatky a služby, oneskorené platby, faktúra č. 7912102803 splatná 11. 01. 2010 v sume 1,66 Eur - oneskorenie platby, faktúra č. 7009045425 splatná 11. 10. 2010 v sume 248,95 Eur - zmluvná pokuta, spolu 603,65 Eur. Pokusom o zmier zo dňa 30. 12. 2009 bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy s poskytnutím dodatočnej lehoty na plnenie do 12. 01. 2010 s upozornením, že po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty žalobca odstupuje nasledujúcim dňom od zmluvy a ukončí poskytovanie služieb. Dlžná suma nebola uhradená. Inštitút zmluvnej pokuty je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia zmluvných záväzkov, súhrnne upravených v §§ 544 až 558 Občianskeho zákonníka. Ich zmyslom je zabezpečenie splnenia povinností, ktoré sú obsahom záväzku. Účel zmluvnej pokuty spočíva predovšetkým v hrozbe citelnou majetkovou sankciou voči dlžníkovi pre prípad, že nesplní svoju povinnosť z hlavného záväzkového vzťahu a tiež v zabezpečení veriteľa proti prípadnej ujme, ktorá by mu nesplnením hlavného záväzku mohla vzniknúť. Tento účel je, ako vyplýva z povahy veci, ťažko splniteľný iba symbolickou hrozbou, ktorá nemotivuje dlžníka dostatočne k tomu, aby bral na seba iba také záväzky, ktoré pri zvážení všetkých okolností môže s vysokou pravdepodobnosťou splniť. Súčasne má sankčný charakter, pretože účastníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť, stíha nepriaznivým následkom v podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť peňažnú čiastku v dojednanej výške. Dojednanie zmluvnej pokuty, ako aj jej výšky, je zásadne vecou vzájomnej dohody strán. Zmluvná pokuta v prejednávanom prípade bola dojednaná v súlade so zákonom pričom boli dodržané všetky formálne náležitosti. Žalovaná výslovne akceptovala výšku zmluvnej pokuty, určenú pevnou sumou v Dodatku ako dostatočne citelnú majetkovú hrozbu, ktorá zohľadňuje aj dĺžku obdobia počas ktorého zabezpečenie malo trvať a teda aj možnú výšku do úvahy prichádzajúceho súhrnu škôd hroziacich žalobcovi.

Súd v konaní nevydal platobný rozkaz z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok pre spotrebiteľa v zmysle § 172 ods. 9 O.s.p.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 4C/588/2012-59 zo dňa 13. 02. 2013 ustanovil v zmysle § 29 O.s.p. žalovanej za opatrovníčku N.. N. M., D. G. Ú. B. G. U.B., nakoľko sa nezdržiava v mieste svojho bydliska a jej súčasný pobyt súdu nie je známy.

Na pojednávanie dňa 26. 02. 2013 sa právny zást. žalobcu nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil faxom doručeným súdu 26. 02. 2013 z dôvodu hospodárnosti konania, kde uviedol, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu a súhlasí, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Opatrovníčka žalovanej sa nedostavila bez ospravedlnenia, doručenie mala vykázané 19. 02. 2013.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe a to Zmluvou o pripojení č. 2035420 s Dodatkom, Cenníkom - 05/2009, Všeobecnými podmienkami, faktúrami č. 7908912638, 7909957382, 7911018418, 7912102803, 7009045425 a pokusom o zmier zo dňa 30. 12. 2009.

Z faktúry č. 7009045425 splatnej 11. 10. 2010 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej sumu 248,95 Eur z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností. Z faktúry č. 7908912638 splatnej dňa 11. 10. 2009 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej mesačné poplatky, hlasové služby, nehlasové služby a iné poplatky a služby vo výške 214,79 Eur. Z faktúry č. 7909957382 splatnej dňa 11. 11. 2009 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej mesačné poplatky, hlasové služby, nehlasové služby a iné poplatky a služby vo výške 89,50 Eur. Z faktúry č. 7911018418 splatnej dňa 11. 12. 2009 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej mesačné poplatky, hlasové služby, nehlasové služby a iné poplatky a služby, oneskorenie platby vo výške 48,75 Eur. Z faktúry č. 7912102803 splatnej dňa 11. 01. 2010 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanej za oneskorené platby 1,66 Eur.

Podľa § 544 ods. 1,2,3 Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ)

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho

protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 Eur z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi žalobcovi 354,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 12. 10. 2010 do zaplatenia, pretože v tejto časti považoval nárok žalobcu za dôvodný.

O trovách súd rozhodol podľa § 142 ods. 2, O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak,

aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.